

РІВНЕНСЬКИЙ
ДЕРЖАВНИЙ
ГУМАНІТАРНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

Рівненський державний гуманітарний
університет
Педагогічний факультет (інститут)
Кафедра теорії і практики фізичної культури і
спорту

АНОТАЦІЯ

Назва дисципліни / освітнього компонента	Організація і управління у сфері фізичної культури
Освітня програма	«Середня освіта (Фізична культура)», першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 014 «Середня освіта (Фізична культура)», галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка»
Компонент освітньої програми	Вибірковий
Загальна кількість кредитів та кількість годин для вивчення дисципліни	<u>3</u> кредити / <u>90</u> годин
Вид підсумкового контролю	Екзамен
Мова викладання	Українська
Викладач	Гоголь Тетяна Василівна, старший викладач
CV викладача на сайті кафедри	https://som.rv.ua/?team_manager=
E-mail викладача	tetyana_gogol_83@ukr.net tetyana.hohol@rshu.edu.ua

Мета та завдання навчальної дисципліни

Предметом вивчення навчальної дисципліни є система управління сферою фізичної культури і спорту, діяльністю установ і організацій, які здійснюють фізичне виховання різних груп населення.

Метою вивчення дисципліни є: теоретична та практична підготовка майбутніх фахівців щодо теорії управління, управлінської діяльності, які можуть бути застосовані у майбутньому професійному житті випускників фахівців фізичної культури та спорту

Міждисциплінарні зв'язки з дисциплінами: Теорія та методика фізичного виховання, Теорія і методика спортивно-масової роботи, Історія фізичної культури, Економіка спорту і фізичної культури, Історія фізичної культури та олімпійський спорт, Вступ до спеціальності та техніка безпеки.

Завдання дисципліни:

- усвідомлення майбутніми фахівцями ролі фізичної культури і спорту у житті суспільства, ознайомлення зі структурою фізкультурного та спортивного руху в Україні, особливостями діяльності різних його ланок;

- знати систему управління сферою фізичного виховання і спорту, структурну побудову та зміст діяльності державних і громадських організацій, види регламентування їх діяльності, засади соціальної та юридичної відповідальності;

- знати систему кадрового забезпечення сфери фізичного виховання і спорту, порядок підготовки, перепідготовки, підвищення кваліфікації фахівців;

- оволодіти інформацією про організації різних типів, які функціонують в сфері фізичного виховання і спорту, регламентування їх діяльності, основи спонсорської діяльності;
- оволодіння знаннями та базовими вміннями сучасної технології управління персоналом організацій сфери, засвоїти інформацію про формальні і неформальні групи, форми влади, стилі керівництва, управління конфліктними ситуаціями;
- сформувані навички з планування та організації проведення спортивних заходів.

Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Загальні основи управління у сфері фізичної культури і спорту

Тема 1. Менеджмент у сфері фізичної культури і спорту

Походження і багатозначний зміст понять «менеджмент» і «спортивний менеджмент». Співвідношення понять «менеджмент» і «управління». Зв'язок менеджменту з наявністю професійних керуючих. Фізична культура і спорт у системі ринкових відносин. Визначення фізичної культури і спорту в якості об'єкта управління як безлічі фізкультурно-спортивних організацій. Управлінські відносини у сфері фізичної культури і спорту. Управлінські функції і діяльності тренера, викладача, педагога фізичної культури і спорту і т.д. Функціональний різновид менеджменту: організаційний менеджмент, стратегічний менеджмент, інноваційний менеджмент, фінансовий менеджмент, та ін.

Тема 2. Класифікація фізкультурних і спортивних організацій

Поняття фізкультурно-спортивної організації та її ознаки. Цільове призначення організації – надання фізкультурно-спортивних послуг. Поняття і значення наукової класифікації для спортивного управління. Підстави класифікації сучасних фізкультурних і спортивних функцій та взаємодія. Федерація з видів спорту та їх основні функції. Загальноукраїнські фізкультурно-спортивні об'єднання та їх основні функції.

Тема 3. Сутність і принципи спортивного управління

Спортивна організація як самоврядна система. Основні елементи і властивості соціальної самокерованої системи. Суб'єкт і об'єкт управління та їх цільове взаємодія. Сутність і розподіл праці фізкультурних працівників на працю у тренерсько-викладацькій і управлінській діяльності. Особливості з тримання управлінської діяльності в фізкультурно-спортивних організаціях. Історична зумовленість виникнення управління фізичною культурною і спортом. Склад і зміст і значення принципів управління фізичною культурою і спортом в ринкових умовах.

Тема 4. Цілі і функції спортивного управління

Поняття і види соціальних цілей у фізкультурно-спортивній організації. Цілі як відображення місії організації та соціальної політики держави з розвитку фізичної культури і спорту в країні. Генеральна мета і дерево цілей фізкультурно-спортивної організації. Поняття і характеристика загальних функцій спортивного управління. Поняття і характеристика галузевих (спеціальних, конкретних) функцій спортивного управління. Взаємодія загальних та галузевих функцій спортивного управління.

Тема 5. Державні та недержавні органи управління фізичною культурою і спортом

Загальна характеристика сучасної система державних і недержавних органів управління фізичною культурою і спортом України. Модель сучасної організаційної структури управління фізичною культурою і спортом в Україні. Державні органи управління фізичною культурою і спортом загальної та спеціальної компетенції. Розмежування компетенції органів управління фізичною культурою і спортом та органів виконавчої влади суб'єктів України. Визначення поняття і види громадських об'єднань фізкультурно-спортивної спрямованості. Олімпійський комітет України, його основні функції та взаємодія. Федерації (асоціації, спілки) з видів спорту та їх основні функції. Загальноукраїнські фізкультурно-спортивні об'єднання та їх основні функції.

Тема 6. Первинні організації фізкультурно-спортивного спрямування

Спортивні інтереси населення як соціальна основа формування громадських об'єднань фізкультурно-спортивної спрямованості. Особливості управління і в спортивному клубі виробничого підприємства, в шкільному спортивному клубі, територіальному клубі і т.д. технологія створення спортивної організації у формі громадського об'єднання фізкультурно-спортивної спрямованості. Формування іміджу первинності фізкультурно-спортивної організації. Номенклатура установ додаткового утворення фізкультурно-спортивної спрямованості, їх цілі та завдання. Система спортивних шкіл. Нормативно правові основи, що регулюють діяльність спортивних шкіл. Особливості менеджменту в різних видах спортивних шкіл (ДЮСШ, СДЮШОР, ШВСМ).

Тема 7. Управління у зарубіжному спорті

Зарубіжні моделі спортивного управління. Система спортивних організацій у різних зарубіжних країнах. Особливості управління в зарубіжному професійному спорті. Спортивно-оздоровчі клуби – основа спортивного руху в зарубіжних країнах. Правові та соціально-економічні основи діяльності зарубіжних спортивно-оздоровчих клубів. Перспективні тенденції розвитку спортивно-оздоровчих клубів за кордоном. Маркетинг зарубіжних спортивних клубів. Організація реклами в спортивному клубі. Фінансовий менеджмент у зарубіжних спортивно-оздоровчих клубах. Формування іміджу зарубіжних спортивно-оздоровчих клубів. Структура сучасного міжнародного спортивного руху. Завдання міжнародних спортивних об'єднань. Міжнародний олімпійський комітет і його основні функції.

Змістовий модуль 2. *Управління фізкультурно-спортивними організаціями*

Тема 8. Менеджмент у професійному та комерційному спорті

Особливості правового статусу організаційного професійного спорту. Організаційно-правові форми організацій професійного спорту та особливості управління в них. Види комерційних організацій фізкультурно-оздоровчої спрямованості та їх статус: фітнес-клуби, фізкультурно-оздоровчі центри і т.п. Особливості менеджменту в комерційних організаціях спортивно-оздоровчої спрямованості.

Тема 9. Інформаційне забезпечення спортивного управління

Поняття та види інформації, використовуваної в управлінні галуззю фізичної культури і спорту. Зміст інформаційного забезпечення менеджменту фізичної культури і спорту. Документаційне забезпечення управління в фізкультурно-спортивних організаціях. Зміст обліку та державної системи статичної звітності фізичної культури і спорту, організація її збору та обробки. Сучасні технічні засоби управління, обробки і передачі інформації. Інформатизація галузі фізичної культури спорту.

Тема 10. Технологія прийняття управлінського рішення

Поняття та ознаки управлінського рішення. Класифікації управлінських рішень з фізичної культури і спорту. Вимоги до управлінського рішення. Технологія підготовки та прийняття управлінського рішення у фізкультурно-спортивних організаціях. Організація роботи з виконання рішення.

Тема 11. Методи управління фізкультурно-спортивними організаціями

Поняття та кваліфікація методів управління фізкультурно-спортивними організаціями. Економічні методи управління. Організаційно-адміністративні методи управління. Соціально-психологічні методи управління. Спортивне змагання як комплексний метод управління. Вибір менеджером ефективних методів управління конкретній ситуації.

Тема 12. Управління персоналом фізкультурно-спортивної організації

Особливості утримання, організація та нормування праці працівників фізкультурно-спортивних організацій. Тарифно-кваліфікаційна характеристика як нормативна основа визначення посадових обов'язків персоналу фізкультурної організації. Правила внутрішнього трудового розпорядку. Персонал – технологія: атестація, присвоєння кваліфікаційних категорій і розрядів за єдиною тарифною сіткою. Мотивація і стимулювання праці у фізкультурно-спортивних організаціях. Управлінське тестування персоналу фізкультурно-спортивних організацій. Багаторівнева система підготовки та підвищення кваліфікації фахівців культури і спорту. Методи управління. Функції і принципи спортивного управління. Мистецтво управління. Підготовка і кваліфікація управлінців-менеджерів.

Тема 13. Структура та зміст бізнес-плану фізкультурно-спортивної організації

Бізнес-план фізкультурно-спортивної організації. Структура та зміст бізнес-плану фізкультурно-спортивної організації. Бізнес-план з торгівлі спортивними товарами. Цілі спортивного спонсорства. Ціноутворення.

Тема 14. Планування та організація проведення спортивного змагання

Значення і завдання планування роботи з ФК. Законодавчі акти планування ФК. Фізична культура і спорт в освітніх установах. Організація фізкультурно-оздоровчих і спортивних заходів. Охорона здоров'я громадян при заняттях фізичною культурою і спортом.